

Papierośnica prezydenta Stefana Starzyńskiego, MHW 27598

Ta srebrna papierośnica należała do prezydenta Warszawy, Stefana Starzyńskiego. Została wykonana na początku lat 30-tych XX wieku przez firmę Władysława Krupskiego i Jana Matulewicza, mieszczącą się na warszawskim Powiślu. Starzyński otrzymał ją w prezencie od Kazimierza Konarskiego, dyrektora Archiwum Akt Dawnych. Świadczy o tym grawerunek właściciela oraz napis wewnątrz „Kochanemu Prezydentowi Konarski”. Warszawa wiele zawdzięcza prezydenturze Stefana Starzyńskiego. Z jego inicjatywy rozbudowano miejską sieć komunikacyjną, wzrosła liczba szkół publicznych, instytucji służby zdrowia i opieki społecznej. W 1936 roku prezydent podjął decyzję o zakupie trzech kamienic na Rynku Starego Miasta po stronie Deckerta, przeznaczonych na Muzeum Dawnej Warszawy, którego dzisiejszym spadkobiercą jest Muzeum Warszawy. W latach 1936-1938 za jego prezydentury odkryto fragmenty średniowiecznych murów miejskich. Doprowadził do ukończenia i oddania do użytku Muzeum Narodowe. Na przełomie lipca i sierpnia 1939 roku Starzyński pozostawił papierośnicę w warszawskim mieszkaniu Bronisławy Glińskiej. We wrześniu 1939 roku Starzyński pozostał w mieście jako komisarz cywilny przy Dowództwie Obrony Warszawy. Jego współpracownikiem w działającym Komitecie Obywatelskim był profesor Politechniki Warszawskiej Wacław Paszkowski siostrzeniec Bronisławy Glińskiej. Starzyński organizował cywilne służby do obrony miasta, między innymi: Straż Obywatelską, Obronę Przeciwlotniczą bierną, Ochotnicze Bataliony Pracy, Polski Czerwony Krzyż, Stołeczny Komitet Samopomocy Społecznej i ochotnicze bataliony obrony Warszawy. Dbał o zaopatrzenie, porządek i interesował się codziennymi warunkami życia mieszkańców. Podtrzymywał na duchu Warszawiaków oraz uchodźców, którzy znaleźli się w oblężonym mieście. Swoimi wystąpieniami na antenie Polskiego Radia zachęcał do aktywnego włączenia się w obronę. Po kapitulacji Warszawy apelował do mieszkańców o włączenie się do usuwania zniszczeń i powrót do pracy. Był też zaangażowany w tworzenie pierwszych struktur konspiracyjnej administracji. 27 października 1939 roku prezydent Starzyński został aresztowany przez Niemców, był więziony przy ulicy Daniłowiczowskiej i na Pawiaku. Został zamordowany przez niemieckie gestapo między 21 a 23 grudnia 1939 roku w nieznanych bliżej okolicznościach. Papierośnica pozostała jedną z niewielu pamiątek po prezydencie Warszawy. Została zakupiona przez Muzeum w 2009 roku.